

101.

ABINÕUDEST PARKIDE SÄILITAMISEKS JA KORRASTAMISEKS
VABARIIGISENSV Ministrite Nõukogu määrus 5. juunist 1959. a. nr. 218
(ENSV T 1959, nr. 36, art. 182)

Vabariigi territooriumil asuvate parkide paremaks hooldamiseks ja korrastamiseks Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

1. Kinnitada vabariikliku tähtsusega parkide loetelu vastavalt lisale ja võtta need riikliku kaitse alla.

2. Teha ülesandeks Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuvale Looduskaitse Valitsusele¹ kinnitada riikliku kaitse alla võetud vabariiklikku tähtsust omavate parkide kaitse korraldamise eeskirjad.

3. Kohustada rajoonide ja linnade TSN täitevkomiteesid:

a) peale käesoleva määruse lisas toodud vabariikliku tähtsusega parkide võtma oma otsustega riikliku kaitse alla kõik rajoonis või linnas kohalikku tähtsust omavad ja riiklikku kaitset vajavad pargid;

b) koos maakasutajatega määrama kindlaks kõik riikliku kaitse alla võetud parkide piirid ja vabariikliku tähtsusega parkide osas esitama materjalid kinnitamiseks Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuvale Looduskaitse Valitsusele¹ hiljemalt 1. oktoobriks 1959. a.

4.—5. (Välja jäetud kui ajutise iseloomuga.)

6. Kohustada rajoonide TSN täitevkomiteesid otsustama mitme maakasutaja vahel killustatud parkide üleandmist ühele maakasutajale.

7. Parkide kasutajail alates 1960. aastast eelarves ette näha vajalikud summad nende kasutuses olevate riikliku kaitse alla kuuluvate parkide rekonstrueerimiseks ja korrastamiseks.

¹ ENSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlusega 28. märtsist 1962. a. (ENSV Ülemnõukogu Teataja 1962, nr. 14, art. 44) moodustati ENSV Põllumajanduse Ministri Metsamajanduse Peavalitsuse, ENSV Ministrite Nõukogu juures asuva Looduskaitse Valitsuse ja ENSV Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Kalavarude Kaitse ja Taastamise Inspeksiooni baasil ENSV Ministrite Nõukogu Metsamajanduse ja Looduskaitse Peavalitsus.

8. Eesti NSV Raudtee Valitsusel²:

a) korrastada ja rekonstrueerida vastava aiandus-arhitektuurilise projekti alusel kõik raudteejaamade juures asuvad pargid, park-puisteed ja haljasalad;

b) rajada arhitektuuriliselt hästi kujundatud puhkeparke nende raudteejaamade juurde, kus on selleks küllaldaselt maad.

9. Teha parkide rekonstrueerimistöödeks vajaliku istutusmaterjali kasvatamine ülesandeks vabariigi metsamajanditele ning Eesti NSV Põllumajanduse Ministeeriumi Aianduse Kõõgiviljanduse ja Mesinduse Valitsusele³ alluvatele puukoolidele, vajaliku seemnematerjali hankimine aga Eesti NSV Teaduste Akadeemia Eksperimentaalbioloogia Instituudile.

10. Eesti NSV Haridusministeeriumil ja ELKNU Keskkomiteel:

a) organiseerida noortega iga-aastasi parkide korrastustöid metsapäevade raames;

b) organiseerida parkide võtmist koolide ja komsomolialgorganiatsioonide šefluse alla.

11. Käesolevas määruses ettenähtud abinõude teostamise koordineerimine panna Eesti NSV Põllumajanduse Ministeeriumile³ ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuvale Looduskaitse Valitsusele⁴.

² NSVL Ministrite Nõukogu määrusega 14. veebruarist 1963. a. nr. 174 ühendati Eesti, Leedu ja Läti raudteed Balti Raudteeks, kusjuures likvideeritava Eesti raudtee asemel moodustati Balti Raudtee Eesti Raudteekond.

³ ENSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlustega 28. märtsist 1962. a. (ENSV Ülemnõukogu Teataja 1962, nr. 14, art. 41, 42) likvideeriti ENSV Põllumajanduse Ministeerium ja moodustati ENSV Põllumajandussaaduste Tootmise ja Varumise Ministeerium.

ENSV Ministrite Nõukogu korraldusega 12. augustist 1961. a. nr. 1105-k nimetati ENSV Põllumajanduse Ministeeriumi Aianduse, Kõõgiviljanduse ja Mesinduse Valitsus ümber ENSV Aianduse, Mesinduse ja Kõõgiviljaseemnekasvatuse Valitsuseks, mis vastavalt EKP Keskkomitee ja ENSV Ministrite Nõukogu määrusele 21. märtsist 1963. a. nr. 146 allub ENSV Põllumajandussaaduste Tootmise ja Varumise Ministeeriumile.

⁴ Vt. viide 1 lk. 545.

Lisa
Eesti NSV Ministrite Nõukogu
5. juuni 1959. a. määruse nr. 218 juurde

1959
Akt nr. 101

Riikliku kaitse alla kuuluvate vabariikliku tähtsusega parkide loetelu

Jrk. nr.	Objekti nimetus ja kasutaja	Rajoon	Külanõukogu	Objekti karakteristik
1	2	3	4	5
1.	Kadrioru park	Tallinna linn		Eesti suurim ja ilusaim linnapark. Meeldivalt mõjuvad nii pargi kunstlikult rajatud, kui ka loodusliku tekkega osad. Pargis leidub mitmeid harva esinevaid võõrpuuliike. Park omab ka ajaloolist tähtsust
2.	Parkide kompleks	"		Parkide kompleks Toompueistee ¹ , Toompea, Võidu väljaku, Suvorovi pst. ja Mitsuini tän. vahel (Hirvepark, Linda- ja Harjumäe park). Neist esimene pakub erilist huvi oma rikkaliku haruldaste võõrpuuliikide kollektsiooniga, kaks viimast aga mitmesaja-aastaste põlispuudega
3.	Toomemägi	Tartu linn		Ilus põline park Toomemäel ja -orus. Koosneb peamiselt looduslikest liikidest, mille kõrval leidub ka mõningaid haruldasi võõrpuuliike. Park omab ka ajaloolist tähtsust

¹ Käesoleval ajal Gagarini nimeline puistee.

1	2	3	4	5
4. Pärnu rannapark	Pärnu linn			Ilus võõrpuuliikiderikas park mere ääres. On huvitavaks näiteks selle kohta, et parke on võimalik rajada ka kehvade mullastikutingimustega alale
<i>Tunnistatud kaitstud K I 1937, 49, 799</i> 5. Viljandi lossipark	Viljandi	Viljandi linn		Maaliline, peamiselt kodumaistest liikidest koosnev park lossimägedel ja orgudes
<i>Tammid, kikked Rakvere tammik M.K.</i> 6. Rakvere Tammik	Rakvere	Rakvere linn		Loodusliku tekkega ilus tamme- puistu Rakvere lähistel, mis täidab linnapargi funktsioone
548 7. Kingissepa linna- park	Kingissepa	Kingissepa linn		Ca 100 aastat tagasi rajatud ilus mereäärne paljude haruldaste võõr- puuliikidega park. Siia kuulub ka Kuressaare lossi vallidel esinev loo- dusliku tekkega park
8. Loode Tammik	"	"		Mere ääres asuv erakordselt huvi- tava alustaimestikuga loodusliku tek- kega tammepuistu, millele lisandu- vad ka männi enamusega alad
9. Haapsalu lossipark	Haapsalu	Haapsalu linn		Lossivallidel asuv meeldiv, peami- selt kodumaistest liikidest koosnev park

1	2	3	4	5
10. Paide vallimägi	Paide	Paide linn		Lossivallidel asuv meeldiv, peamiselt kodumaistest liikidest koosnev park
11. Kreutzwaldi park	Võru	Võru linn		Tamula järve ääres asuv ilus, kase enamusega park
12. Narva «Pimeaed»	Narva linn			Ajaloolise tähtsusega ja linna haljasvööndi seisukohalt tähtis puistu
13. Polli Katsebaasi park	Abja ²	Polli		Pargis üle 120 puuliigi, nende hulgas rohkesti eksoote, 500 sorti roose
14. Tihemetsa Metsatehnilise Tehnikumi park ja dendraarium	"	Tihemetsa		Pargis umbes 150 võõrpuuliiki, nende hulgas palju haruldusi, Pargis huvitav kanalite ja tiikide süsteem
15. Öisu Tehnoloogilise Piimandustehnikumi park	"	Öisu		Liigirikas, esineb rohkesti eksoote ning huvitav «ussikuusk» (<i>Picea excelsa</i> f. <i>virgata</i>)
16. Kambja 7-a kooli park	Elva ²	Kambja		Park looduslikult kaunis. Esineb mitmeid võõrpuuliike, sealhulgas võimsaid 220-a. lehiseid

549

² Abja, Elva, Jõhvi, Keila, Lihula, Märjamaa, Põltsamaa, Räpina rajoonid on likvideeritud — vt. ENSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlusi 14. oktoobrist 1960. a. (ENSV Ülemnõukogu Teataja 1960, nr. 37, art. 94), 14. aprillist 1961. a. (ENSV Ülemnõukogu Teataja 1961, nr. 15, art. 52), 28. märtsist 1962. a. (ENSV Ülemnõukogu Teataja 1962, nr. 14, art. 48) ja 21. detsembrist 1962. a. (ENSV Ülemnõukogu Teataja 1962, nr. 51, art. 183).

1	2	3	4	5
17.	Pühajärve sanatooriumi park	Elva ³	Pühajärve ⁴	Looduslikult kaunis park, esineb huvitavaid võõrpuuliike
18.	Anija 7-a kooli juures asuv park	Harju	Anija	Park on liigiliselt koosseisult ja kujunduselt väga huvitav, esineb 70—80 liiki võõrpuid
19.	Ravila park, Kose keskkooli kasutuses	„	Kose	Park huvitavalt kujundatud, esineb ligi 60 võõrpuuliiki
20.	Saku Põllumajandustehnikumi park	„	Kurtna	Pargis rohkesti võõrpuuliike, eriti okaspuid; maalilised tiigid ja tee-rajad
21.	End. Tuhala mõisa park, «Sotsialismi Tee» kolhoosi kasutuses	„	Kuivajõe	Park liigirikas, rohkete võõrpuuliikidega
22.	Suuremõisa 7-a kooli juures asuv park, osaliselt Putkaste sovhoosi ning Saaremaa metsamajandi kasutuses	Hiiumaa	Pühalepa	Esineb ilusaid võõrpuuliikide grupe ja alleesid
23.	Kuremaa Metsamajandustehnikumi park	Jõgeva	Palamuse	Pargis ligi 150 puuliiki, nende hulgas palju haruldusi

³ Vt. viide 2 lk. 549.

⁴ Pühajärve Sanatooriumi pargi asukoht on Otepää külanõukogu.

1	2	3	4	5
24.	Visusti algkooli park	Jõgeva	Kalevi	Park liigirikas, esineb 55 puu- ja põõsaliiki, nende hulgas mitmeid haruldusi
25.	Kuremaa Loomakasvatustehnikumi park	"	Palamuse	Ilus terrassiline park Kuremaa järve ääres. Pargis palju puu- ja põõsaliike, nende hulgas rida huvitavaid eksoote
26.	Toila-Oru park, riiklik metsafond	Jõhvi ⁵	Toila	Liigirikas, esineb rida huvitavaid eksoote
27.	Keila-Joa park, Tallinna metsamajandi kasutuses	Keila ⁵	Keila, Klooga	Looduslikult kaunis park Keila jõe kaldal. Esineb rida huvitavaid eksoote
28.	Riisipere Lastekodu park	"	Nissi	Park looduslikult kaunis, esineb rohkesti võõrpuuliike
29.	Pidula 7-a. kooli park	Kingissepa	Mustjala	Pargis rohkesti huvitavaid eksoote, pargi piires asub Pidula maa-linn
30.	Pädaste Invaliididekodu park	"	Hellamaa ⁶	Liigirikas, looduslikult kaunis
31.	Varbla metskonna juures asuv park	Lihula ⁵	Varbla	Rikkaliku liigilise koosseisuga, palju võõrpuuliike
32.	Vigala Põllumajanduse Mehhaniseerimise Kooli park, nn. «Hirvepark» ja lehisalleed	Märjamaa ⁵	Vigala	Pargis rohkesti võõrpuuliike, neist mõned väga vanad ja suuremõõtmelised. Looduslikult kaunis

⁵ Vt. viide 2 lk. 579.⁶ Pädaste Invaliididekodu pargi asukoht on Muhu külanõukogu.

1	2	3	4	5
33.	Puurmani keskkooli park	Põltsamaa ⁷	Puurmani	Suur ja looduslikult kaunis park. Esineb üle 50 puu- ja põõsaliigi, nende hulgas rida haruldusi
34.	Mooste 7-a. kooli ja Mooste sovhoosi park	Põlva	Rasina ⁸	Huvitav grupilise puude asetusega park. Esineb ligi 60 puuliiki, nende seas rida huvitavaid eksoote
35.	Pootsi rahvamaja park	Pärnu	Seliste	Huvitava liigilise koosseisuga, esineb võõrpuuliike
36.	End. Pööravere mõisa park	"	Halinga	Esineb mitmeid haruldasi võõrpuuliike
37.	Kehtna park, Nõukogude-Parteikooli ja Kehtna sovhoosi kasutuses	Rapla	Kehtna	Sisaldab ca 80 võõrpuuliiki, nende hulgas rida haruldusi
38.	Räpina Aiandus-technikumi park	Räpina ⁷	Linte	Park looduslikult kaunis, liigirikas, esineb põliseid pärni ja palju võõrpuuliike
39.	Rahumäe park, Räpina RTJ kasutuses	"	Alaküla	Kaunis loodusliku ilmega metsapark, Võhandu jõe saarel

⁷ Vt. viide 2 lk. 579.

⁸ Mooste 8-kl. Kooli ja Mooste sovhoosi pargi asukoht on Mooste külanõukogu.

1	2	3	4	5
40.	Kokora park ja Pinus cembra puistu, Lenini-nim. kolhoosi ja Tartu metsamajandi kasutuses	Tartu	Kokora ⁹	Omapärane terrassiline park, ligi 30 puuliigiga, nende hulgas mitmed huvitavad eksoodid
41.	Vara rahvamaja park ja allee	"	Vara	Väga ilus ja hästi korrastatud park. Esineb rohkesti suuri põlispuid (tammed, lehised). Allee üle 1 km pikk
42.	Sangaste park, aretuspunkti, Tartu Riikliku Ülikooli ja Valgamaa metsamajandi kasutuses	Valga	Sangaste	Osaliselt metsapark, väga liigirikas, palju huvitavaid eksoote
43.	Olustvere Põllumajandustehnikumi ¹⁰ park	Viljandi	Olustvere	Liigirikas, sisaldab 76 puuliiki, nende hulgas rida eksoote
44.	Pärsti 7-a. kooli park ja dendraarium	"	Pärsti	Sisaldab ligi 90 puu- ja põõsaliiki, nende hulgas palju eksoote

553

⁹ Kokora pargi ja Pinus cembra puistu asukoht on Alatskivi külanõukogu.

¹⁰ Olustvere Põllumajanduse Tehnikumi ja Olustvere sovhoosi baasil organiseeriti Olustvere Sovhoostehnikum — vt. EKP Keskkomitee ja ENSV Ministrite Nõukogu määrust 6. augustist 1964. a. nr. 361.

1	2	3	4	5
45.	Tarvastu park ja linnamägi, Mustla sovhoosi kasutuses	Viljandi	Vooru ¹¹	Esineb suuredimensioonilisi vanu eksoote, looduslikult kaunis
46.	Antsla Põllumajandustehnikumi ¹² park	Võru	Antsla	Rohkesti võõrpuuliike, suurte dimensioonidega tammi ja vahtraid, looduslikult kaunis
47.	Harku park ¹³	Harju	Harku	Ilus looduslik park põlispuude gruppidega ja tiikidega. Pargis on ligi 100 puu- ja põõsaliiki, neist tähtsamad: kanada kuusk, euroopa seeder, valge vaher, tatari vaher jne.

¹¹ Tarvastu pargi ja linnamäe asukoht on Suislepa külanõukogu.

¹² Antsla Põllumajanduse Tehnikumi ja Antsla sovhoosi baasil organiseeriti Antsla Sovhoostehnikum — vt. EKP Keskkomitee ja ENSV Ministrite Nõukogu määrust 6. augustist 1964. a. nr. 361.

¹³ Punkt 47 on toodud ENSV Ministrite Nõukogu 8. juuli 1965. a. määruse nr. 314 redaktsioonis.